

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

Р Ј Е Ш Е Њ Е

**о концентрацији привредног субјекта Сарајевска пивара д.д. Сарајево
и привредног субјекта Ослобођење д.д. Сарајево**

Сарајево
Новембар, 2007. године

Број:01-01-26-016-29-П/07
Сарајево, 22.11.2007. године

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), члана 43. став (2), а у вези са чл. 12., 14., 16. и 18. Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05 и 76/07) и члана 193. став 2. Закона о управном поступку («Службени гласник БиХ», број 29/02), а по Закључку о покретању поступка по службеној дужности, број: 01-01-26-016-П/07 од дана 23.05.2007. године, за оцјену допуштености концентрације привредног субјекта Сарајевска пивара д.д. Сарајево, Фрањевачка 15, 71000 Сарајево, и привредног субјекта Ослобођење д.д. Сарајево, Цемала Биједића 185, 71000 Сарајево, Конкуренцијски савјет, на 54. (педесетчетвртој) сједници одржаној дана 22.11.2007. године, је донио

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Оцјењује се допуштеном концентрација на тржишту издавања и промета дневних новина и периодичних магазина /часописа у Босни и Херцеговини, настала куповином већине акција у привредном субјекту Ослобођење д.д. Сарајево, Цемала Биједића 185, 71000 Сарајево, од стране привредног субјекта Сарајевска пивара д.д. Сарајево, Фрањевачка 15, 71000 Сарајево.
2. Због неподношења пријаве намјере концентрације у Законом предвиђеном временском року, изриче се новчана казна привредном субјекту Сарајевска пивара д.д. Сарајево у висини од 250.000,00 КМ (двистотинепедесетхиљада) коју је дужан платити у року од 8 дана, од дана пријема овог Рјешења.
3. Ово Рјешење је коначно и уписује се у Регистар концентрација.
4. Ово Рјешење биће објављено у «Службеном гласнику БиХ», службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренцијски савјет на основу јавно доступних информација је дошао до сазнања да постоји основана сумња о провођењу концентрације између привредног субјекта Сарајевска пивара д.д. Сарајево, Фрањевачка 15, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Сарајевска пивара) и привредног субјекта Ослобођење д.д. Сарајево, Цемала Биједића 185, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Ослобођење).

У циљу провјере података Конкуренцијски савјет је добио податке од Федералног министарства финансија – Порезне управе Федерације БиХ – Средишњи уред Сарајево, Хусрефа Реџића 4, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Пореска управа Федерације БиХ), те Регистра вриједносних папира Федерације Босне и Херцеговине, Маршала Тита 62/П, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Регистар вриједносних папира Федерације БиХ), који се односе на финансијске показатеље пословања привредног субјекта Ослобођење односно на власничку структуру.

Према подацима Регистра вриједносних папира Федерације Босне и Херцеговине привредни субјект Сарајевска пивара је у неколико трансакција купио укупно (..)**¹ акција, односно стекао 56,8871% власничког учешћа у привредном субјекту Ослобођење, те је на тај начин преузео већинску контролу над привредним субјектом Ослобођење, у складу са чланом 12. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон).

Према подацима Пореске управе Федерације БиХ привредни субјекти учесници предметне концентрације у 2005. години (години која је претходила предметној концентрацији) су остварили укупне годишње приходе изнад 5.000.000,00 КМ.

Конкуренијски савјет анализом наведених података је утврдио да предметна концентрација није пријављена, у смислу члана 16. став (1) Закона односно није проведена у складу са одредбама Закона, те је донио Закључак о покретању поступка по службеној дужности, дана 23.05.2007. године под бројем: 01-01-26-016-П/07, у смислу члана 32. Закона.

Конкуренијски савјет је доставио учесницима концентрације Закључак о покретању поступка по службеној дужности, у складу са чланом 33. став (1) Закона, те дао временски рок од 20 дана, за достављање потребних података и документације, у складу са чланом 33. став (1) Закона.

Тражене податаке и документацију привредни субјект Сарајевска пивара је доставио Конкуренијском савјету у неколико поднесака (дана 06.06.2007. године под бројем: 01-01-26-016-9-П/07, дана 21.06.2007. године под бројем: 01-01-26-016-11-П/07, дана 27.06.2007. године под бројем: 01-01-26-016-13-П/07, дана 04.07.2007. године под бројем: 01-01-26-016-16-П/07, дана 24.07.2007. године под бројем: 01-01-26-016-22-П/07, дана 22.10.2007. године под бројем 01-01-26-016-25-П/07, дана 25.10.2007. године под бројем 01-01-26-016-27-П/07 и дана 31.10.2007. године под бројем 01-01-26-016-28-П/07).

Конкуренијски савјет је на основу члана 16. став (3) Закона, дана 28.05.2007. године у дневним новинама објавио Обавјештење о покретању поступка по службеној дужности за оцјену допуштености концентрације. У остављеном року од 15 дана Конкуренијски савјет није примио ни један писани коментар у вези са предметном концентрацијом.

У поступку оцјене предметне концентрације утврђене су следеће чињенице:

1. Учесници концентрације

Учесници предметне концентрације су привредни субјект Сарајевска пивара д.д. Сарајево, Фрањевачка 15, Сарајево, и привредни субјект Ослобођење д.д. Сарајево, Цемала Биједића 185, Сарајево.

1.1. Привредни субјект Сарајевска пивара

Привредни субјект Сарајевска пивара д.д. Сарајево, Фрањевачка 15, Сарајево, уписан је у судски регистар Рјешењем број: *UF/I-508/2001* од дана 10.04.2001. године код Кантоналног суда Сарајево, матични број субјекта уписа: 1-1737. Основна дјелатност привредног субјекта Сарајевска пивара је производња и промет пива и безалкохолних пића.

¹(..)**- Подаци представљају пословну тајну

Према подацима добијеним од Регистра вриједносних папира Федерације Босне и Херцеговине, на дан 22.06.2007. године већински власник привредног субјекта Сарајевска пивара је физичко лице, госп. Хилмо Селимовић, ЈМБГ(.)**, (.)**, 71000 Сарајево, са 69,1140% укупних акција, док су остали власници (Табела 1.):

Табела 1.

Рб	Назив власника	Власничко учешће
1.	Пивоварна Унион д.д. Љубљана	12,0000%
2.	МИМС д.о.о Сарајево	5,0102%
3.	<i>Euro Treuhand AG</i> , Лихтенштајн	1,7884%
4.	<i>Raiffeisen Bank</i> д.д Сарајево	1,1909%
5.	Остали (мали дионичари)	10,8965%

Према подацима Регистра вриједносних папира Федерације БиХ, привредни субјект Сарајевска пивара преко 10,0% власничког учешћа у основном капиталу има у привредним субјектима (Табела 2.), на дан 28.06.2007. године:

Табела 2.

Рб	Назив привредног субјекта	Учешће у основном капиталу
1.	БНТ Холдинг д.д. Нови Травник	16,0116%
2.	Клас д.д. Сарајево	43,8840%
3.	ИФ Напријед д.д. Сарајево	14,4885%
4.	Ослобођење д.д. Сарајево	56,8871%
5.	Пивара Тузла д.д. Тузла	18,8752%
6.	Спринд д.д. Рајловац	68,1543%

Такође, према подацима од учесника концентрације привредни субјект Сарајевска пивара има 40,00% власничког учешћа у привредном субјекту *Max Music Company d.o.o.* Сарајево, који је издавач дневних новина САН-Сарајево, док 60,0% власничког учешћа има физичко лице госп. Ганић Миралем.

1.2. Привредни субјект Ослобођење

Привредни субјект Ослобођење д.д. Сарајево, Цемала Биједића 185, 71000 Сарајево, уписан је у судски регистар Рјешењем број: *UF/I-4599/00* од дана 13.09.2001. године код Кантоналног суда Сарајево, матични број субјекта уписа је 1-6546. Основна дјелатност привредног субјекта Ослобођење је издавање и промет дневних новина, периодичних часописа и магазина.

Према подацима Регистра вриједносних папира БиХ, власничку структуру привредног субјекта Ослобођење чине сљедећи привредни субјекти (Табела 3) :

Табела 3.

Рб	Назив привредног субјекта	Власничко учешће
1.	Сарајевска пивара д.д. Сарајево	56,8871%
2.	Фабрика духана Сарајево д.д. Сарајево	40,7569%
3.	Клас д.д. Сарајево	1,5388%
4.	Остали дионичари	0,8172%

Привредни субјект Ослобођење нема већинско власништво у другим привредним субјектима у Босни и Херцеговини.

2. Правни основ и облик концентрације

Правни основ предметне концентрације је куповина већине акција привредног субјекта Ослобођење од стране привредног субјекта Сарајевска пивара на Сарајевској берзи.

Према подацима привредног субјекта Сарајевска пивара и Регистра вриједнисних папира Федерације БиХ, привредни субјект Сарајевска пивара куповину акција привредног субјекта Ослобођење је вршио sukcesивно (Табела 4.) и то:

Рб.	Датум куповине	Број купљених акција	Број купљених акција	Начин куповине
1.	до 24.08.2006.	(..)**	4,5847%	сарајевска берза
2.	24.08.2006.	(..)**	1,6662%	брокерска кућа <i>Aw Broker</i> , Сарајево
3.	31.08.2006.	(..)**	0,0435%	брокерска кућа <i>Aw Broker</i> , Сарајево
4.	05.09.2006.	(..)**	1,3690%	брокерска кућа <i>Aw Broker</i> , Сарајево
5.	05.09.2006.	(..)**	1,2979%	Брокерска кућа <i>Palisaen</i> , Сарајево
6.	06.09.2006.	(..)**	24,4304%	брокерска кућа <i>Aw Broker</i> , Сарајево
7.	07.09.2006.	(..)**	0,6484%	брокерска кућа <i>Aw Broker</i> , Сарајево
8.	11.09.2006.	(..)**	14,5786%	брокерска кућа <i>Aw Broker</i> , Сарајево
9.	11.09.2006.	(..)**	0,8405%	брокерска кућа <i>Palisaen</i> , Сарајево
10.	12.09.2006.	(..)**	3,2560%	брокерска кућа <i>Aw Broker</i> , Сарајево
	УКУПНО	(..)**	52,7152%	
11.	13.09.2006.	(..)**	3,5436%	брокерска кућа <i>Aw Broker</i> , Сарајево
12.	14.09.2006.	(..)**	0,1125%	брокерска кућа <i>Aw Broker</i> , Сарајево
13.	24.10.2006.	(..)**	0,5158%	тендер понуда
	УКУПНО	(..)**	56,8871%	

Конкуренијски савјет је анализом података (Табела 4.) о куповини акција привредног субјекта Ослобођење од стране привредног субјекта Сарајевска пивара утврдио да привредни субјект Сарајевска пивара је постао већински власник привредног субјекта Ослобођење на дан 12.09.2006. године, када је стекао (..)**акције односно 52,7152% власничког учешћа. Након тога, привредни субјект Сарајевска пивара је куповином додатних акција привредног субјекта Ослобођење постао власник укупно (..)**акције, односно 56,8871% власничког учешћа.

Правни облик предметне концентрације је стицање контроле од стране једног привредног субјекта над другим куповином већине акција, у складу са чланом 12. став (1) тачка б) Закона.

3. Укупан приход учесника предметне концентрације

Укупни годишњи приходи привредних субјекта учесника концентрације, на дан 31.12.2005. године (Табела 5.) износе:

Табела 5.

	Сарајевска пивара	Ослобођење
Свијет	---	---
Босна и Херцеговина	између 51- 92 милиона КМ	између 5,5- 7 милиона КМ

Конкуренијски савјет из наведених података (Табела 4.) је утврдио да су привредни субјекти учесници предметне концентрације остварили укупан годишњи приход преко 5.000.000,00 КМ по завршном рачуну, у години која је претходила концентрацији, те су обавезни поднијети пријаву намјере концентрације, у смислу члана 14. став (1) тачка б)

Закона о конкуренцији, с обзиром да су испуњени критеријуми укупног годишњег прихода, оствареног продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине, сваког од најмање два учесника концентрације.

Анализа релевантног тржишта

Чланом 3. Закона и чл. 4., 5. и 6. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта («Службени гласник БиХ», број 18/06), релевантно тржиште се одређује као тржиште одређених производа или услуга који су предмет дјеловања привредних субјеката на одређеном географском тржишту.

Релевантно тржиште производа је тржиште издавања и промета дневних новина и периодичних магазина /часописа. Релевантно географско тржиште за ову концентрацију је Босна и Херцеговина, јер се издавање и промет дневних новина и периодичних магазина /часописа обавља на цијелој територији Босне и Херцеговине.

Имајући у виду наведено, Конкурентијски савјет је као релевантно тржиште за предметну концентрацију утврдио тржиште издавања и промета дневних новина и периодичних магазина /часописа на територији Босне и Херцеговине.

У циљу анализе релевантног тржишта кориштени су подаци достављени од стране привредних субјеката Сарајевска пивара и Ослобођење, те подаци агенције «*Mareco Index Bosnia Gallup International*», Трампина 12, Сарајево.

Тржишно учешће учесника концентрације и њихових главних конкурената на релевантном тржишту издавања и продаје дневних новина у 2005. години (Табела 6.) износи:

Табела 6.

Рб	Дневне новине	Тржишно учешће
1.	Дневни Аваз, Босна и Херцеговина	40,00%
2.	Ослобођење, Босна и Херцеговина	16,00%
3.	Глас Српске, Босна и Херцеговина	8,00%
4.	Независне новине, Босна и Херцеговина	4,00%
5.	Блиц, Република Србија	4,00%
6.	Дневни лист, Босна и Херцеговина	3,00%
7.	Вечерње новости, Република Србија	3,00%
8.	Остали	22,00%
	УКУПНО	100,00%

Тржишно учешће учесника концентрације и њихових главних конкурената на релевантном тржишту продаје периодичних магазина /часописа у 2005. години (Табела 7.) износи:

Табела 7.

Рб	Магазини /часописи /земља проријека	Тржишно учешће
1.	Азра, Босна и Херцеговина	14,00%
2.	Глорија, Република Хрватска	12,00%
3.	Дани, Босна и Херцеговина	9,00%
4.	Слободна Босна, Босна и Херцеговина	7,00%

5.	<i>Express</i> , Босна и Херцеговина	5,00%
6.	Ауто часописи	4,00%
7.	Свет, Република Србија	4,00%
8.	Нови Репортер, Босна и Херцеговина	3,00%
9.	<i>Cosmopolitan</i>	3,00%
10.	Спорт, Босна и Херцеговина	3,00%
11.	Мила, Република Хрватска	2,00%
12.	Љепота и здравље, Босна и Херцеговина	2,00%
13.	<i>Max magazin</i> , Босна и Херцеговина	1,00%
15.	Остали (<i>Plus max</i> и др.)	31,00%
УКУПНО		100,00%

Према наведеним подацима (Табела 7.) привредни субјект Ослобођење је био присутан на релевантном тржишту продаје периодичних магазина /часописа са тржишним ућешћем од 1,00% путем *Max magazin* те испод 1,00% продајом часописа *Plus max*.

Привредни субјект Ослобођење дистрибуцију својих производа у Босни и Херцеговини, врши преко властите и уговорене дистрибуције. Властитом дистрибуцијом снабдевају шире подручје Кантона Сарајево и подручје на релацији Сарајево-Добој-Бања Лука, док осталу дистрибуцију обављају комисионари (12 у Федерацији Босне и Херцеговине и 6 у Републици Српској).

Из наведених података (Табеле 6. и 7.) произилази да су учесници концентрације на релевантном тржишту знатно испод тржишног учешћа од 40,0%, којим се предпоставља да привредни субјект може имати доминантан положај, у смислу члана 9. Закона.

4. Процјена предметне концентрације

У складу са чланом 17. Закона, Конкуренцијски савет је извршио анализу позитивних и негативних ефеката намјераване концентрације односно размотрио све релевантне чињенице које су доставили учесници у предметној концентрацији, као и податке које је Конкуренцијски савет добио од надлежних институција, те оцијенио да се овом концентрацијом не ствара, односно не јача доминантан положај на релевантном тржишту издавања и промета дневних новина, периодичних магазина /часописа на територији Босне и Херцеговине.

Према подацима (Табеле 6. и 7.) о тржишним учешћима учесника концентрације и њихових конкурената, видљиво је да на релевантном тржишту постоји јака конкуренција, те предметном концентрацијом не долази до промјена тржишних учешћа јер привредни субјект Сарајејевска пивара не дјелује на релевантном тржишту.

5. Новчана казна

Конкуренцијски савет је оцијенио да предметна концентрација представља концентрацију у смислу члана 12. став (1) тачка б) под 3) и члана 14. став (1) тачка б) Закона, те је привредни субјект Сарајејевска пивара био дужан у законском року доставити пријаву намјере концентрације, у складу са чланом 16. став (1) истог Закона.

Конкуренцијском савету, као органу надлежном за сповођење заштите тржишне конкуренције, није поднесена пријава намјере концентрације од стране привредног

субјекта Сарајевска пивара и привредног субјекта Ослобођење, иако су били испуњени Законом прописани услови да се таква концентрација пријави.

Конкурентијски савјет, у смислу члана 49. став (1) тачка б) Закона може изрећи новчану казну до 1,00% од укупног прихода из претходне године пословања привредном субјекту за кршење одредби члана 16. став (1) Закона.

Приликом одређивања висине новчане казне, Конкурентијски савјет је имао у виду да је обавеза пријаве предметне концентрације наступила дана 12.09.2006. године, са крајњим роком за подношење пријаве до дана 20.09.2006. године, а да је Закључак о покретању поступка по службеној дужности Конкурентијски савјет донио дана 23.05.2007. године, односно осам мјесеци и три дана од последњег дана рока за подношење пријаве намјере концентрације. Такође, ни у периоду од настанка обавезе пријаве намјере концентрације па до доношења Закључка о покретању поступка по службеној дужности од стране Конкурентијског савјета, привредни субјект Сарајевска пивара није поднио пријаву намјере концентрације, чиме би се показала спремност за поштивање одредби Закона.

Такође, у обзир је узета и чињеница да је важећи Закон ступио на снагу дана 27.07.2005. године, то значи да је био на снази готово четрнаест мјесеци у вријеме провођења предметне концентрације од стране привредног субјекта Сарајевска пивара. Конкурентијски савјет сматра да је привредни субјект Сарајевска пивара имао довољно времена да се упозна са одредбама истог и изврши обавезу пријаве намјере концентрације у складу са Законом.

Надаље, Конкурентијски савјет узео је у обзир и чињеницу да привредни субјект Сарајевска пивара провођењем предметне концентрације има намјеру извршити санацију и консолидацију привредног субјекта Ослобођење (који се низ година налази у финансијској кризи и која је неизбјежно водила стечају) те да ће побољшати квалитет производа из регистроване дјелатности, што ће за посљедицу имати бољи квалитет релевантних производа и боље задовољење потреба крајњег потрошача.

Слиједом наведеног, Конкурентијски савјет је изрекао новчану казну привредном субјекту Сарајевска пивара у износу од 250.000,00 КМ, што представља око (..)**од укупног оствареног годишњег прихода у 2005. години.

6. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба. Незадовољна странка може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог Рјешења, односно од дана његовог објављивања.

Предсједник

Сања Божић